

Prop. 121 L

(2011–2012)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endring i naturmangfoldloven

*Tilråding fra Miljøverndepartementet 25. mai 2012,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Innholdet i proposisjonen

Miljøverndepartementet foreslår i denne proposisjonen en endring i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 75. Endringen presiserer rettstilstanden når det gjelder adgangen til straffeforfølgning av brudd på forskrifter med hjemmel i lovbestemmelser som ble opphevet da naturmangfoldloven trådte i kraft.

2 Overtredelse av vedtak med hjemmel i tidligere lov

Da naturmangfoldloven trådte i kraft 1. juli 2009 (med unntak av kapittel IV og enkelte andre bestemmelser), ble det samtidig gjort endringer i en rekke andre lover som følge av lovvedtaket. Blant annet ble lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern (naturvernloven) opphevet i sin helhet. Flere bestemmelser i både naturvernloven og andre lover, som var hjemmelsgrunnlag for forskrifter og enkeltvedtak, ble overført til naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 77 første punktum slår fast at beslutninger om delegering av myndighet, forskrifter eller enkeltvedtak med hjemmel i bestemmelser som oppheves eller endres ved naturmangfoldloven, fortsatt står ved lag inntil Kongen bestemmer annet. De fleste forskriftene § 77 gjelder for, inneholder ikke egne bestemmel-

ser om straff. Straffebestemmelsen som ble anvendt for å straffeforfølge overtredelser av disse forskriftene, stod i stedet i naturvernloven § 24, som nå er opphevet. I et slikt tilfelle gjelder forskriftene som sådanne fortsatt. Det kan imidlertid i lys av Grunnloven § 96 reises spørsmål om det er tilstrekkelig hjemmel for å straffeforfølge brudd på forskriftene.

Det er, slik departementet vurderer det, liten tvil om at det har vært lovgivers intensjon at slike overtredelser fortsatt skal kunne straffes. En forutsetning for å videreføre eldre vernevedtak er at sanksjons- og håndhevingssystemet også videreføres. Videre kan det anføres at også tidligere vedtak tjener det formål som naturmangfoldloven har, og at loven gir supplerende regler (bl.a. om straff), som innebærer at dette målet kan nås mer effektivt. Departementet viser til at det har vært en utvikling i rettspraksis når det gjelder Grunnloven § 96, hvor domstolene stiller strengere krav til tydelig lovhjemmel. Høyesteretts avgjørelser inntatt i Rt. 2011 s. 469 og Rt. 2012 s. 313, samt dom avsagt 8. mai 2012 i sak HR-2012-977-A (ennå ikke inntatt i Norsk Retstidende), illustrer dette.

Etter departementets syn er det behov for å klargjøre rettstilstanden på området. På denne bakgrunn foreslår departementet at naturmangfoldloven § 75 første ledd får en tilføyelse om straff også for overtredelse av vedtak som nevnt i § 77 første punktum.

Forslaget presiserer og lovfester det som allerede var hørt og forutsatt da Stortinget i 2009 ved-

tok naturmangfoldloven, nemlig at det fortsatt skal være straffbart å overtre eldre vernevedtak. Miljøverndepartementet har derfor ikke funnet det nødvendig å sende forslaget på høring.

Miljøverndepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endring i naturmangfoldloven.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser. Departementet viser til Ot.prp. nr. 52 (2008 – 2009) side 369.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endring i naturmangfoldloven i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag til lov om endring i naturmangfoldloven

I

I lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold skal § 75 første ledd annet punktum lyde:

På samme måte straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i forskrifter eller i enkeltvedtak som nevnt i § 77 første punktum.

II

Loven trer i kraft straks.